

Veiligheidsregio Twente – Onderzoek Risicocommunicatie 1-meting - Rapportage

Voor: Veiligheidsregio Twente; mw. Mirjam Haven, mw.
Myrte Sival
Auteurs: BSc. Erika Bloemert, drs. Jasper Lohuis, drs. Neil
van der Veer
Datum: 27 juni 2024
Kenmerk: 2024.31310.5882

newcom
research & consultancy

Inhoud

1. Achtergrond | Doelstelling
2. Resultaten
 - 2.1 Ontwikkeling ten opzichte van 0-meting
 - 2.2 Effecten communicatiemiddelen
 - 2.3 Verschillen leeftijden en gemeenten
3. Vertrekpunt
4. Bijlagen

1. Achtergrond & doelstelling

Achtergrond & doelstelling

Doel van het onderzoek

- ✓ Inzicht in kennis en bewustzijn van inwoners Veiligheidsregio Twente over het goederenvervoer op het spoor.
- ✓ Inzicht in de ontwikkeling van de kennis en het bewustzijn van de inwoners.

VEILIGHEIDS
TWENTE

Onderzoeksvragen

- ✓ Hoe is de kennis van omwonenden over het goederenvervoer over het spoor bij hen in de buurt?
- ✓ In hoeverre is men zich bewust / op de hoogte van de risico's?
- ✓ In hoeverre maakt men zich zorgen over het vervoer van gevaarlijke stoffen?
- ✓ In hoeverre voelt men zich geïnformeerd?
- ✓ In hoeverre weet men wat ze moeten doen bij een incident op het spoor?
- ✓ Hoe is de informatiebehoefte (inhoud, kanaal, vorm)?

Opzet, aanpak en respons

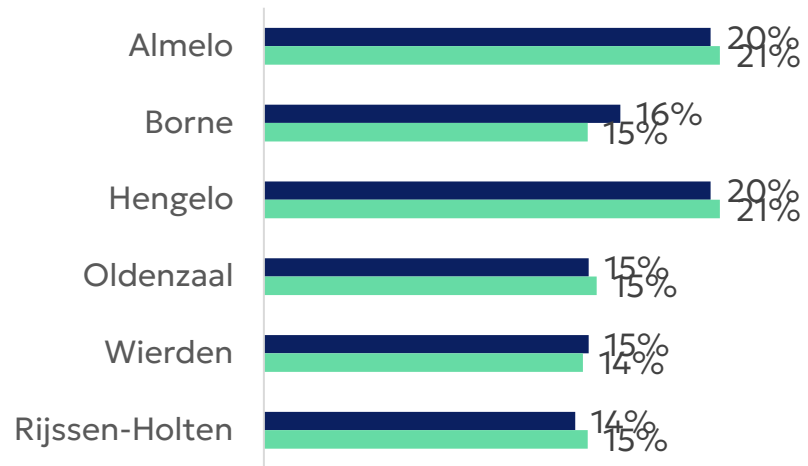
- ✓ Kwantitatief onderzoek onder omwonenden (binnen 200 meter van het spoor)
- ✓ Veldwerkers zijn op verschillende dagen en dagdelen in de 6 gemeenten (Oldenzaal, Hengelo, Borne, Almelo, Wierden, Rijssen-Holten) langs de deuren gegaan bij omwonenden om te vragen of zij wilden meedoen aan het onderzoek.

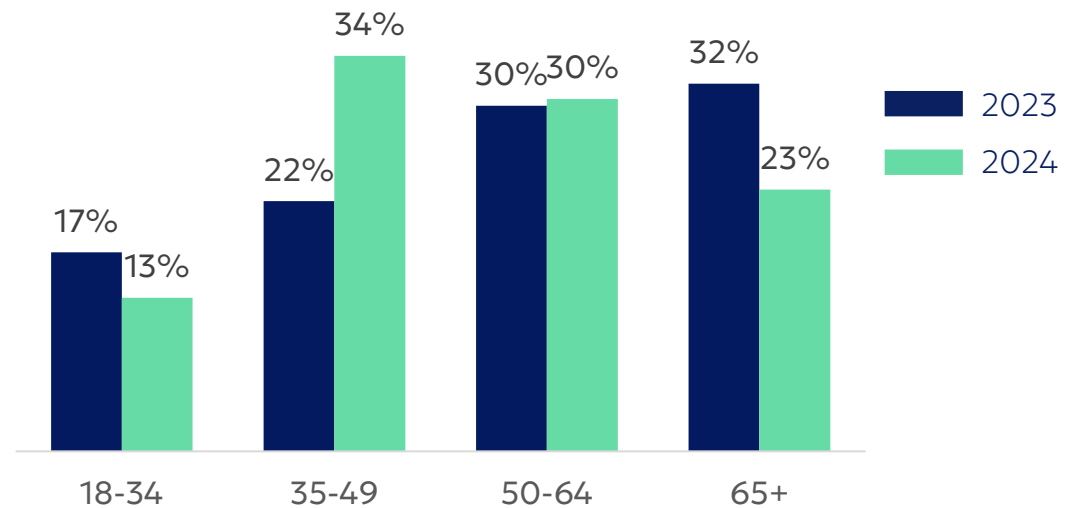
485
omwonenden
van het spoor
hebben de
vragenlijst
ingevuld

De steekproef komt (behoorlijk) overeen met de 0-meting.

Steekproef naar gemeente

Steekproef naar leeftijd

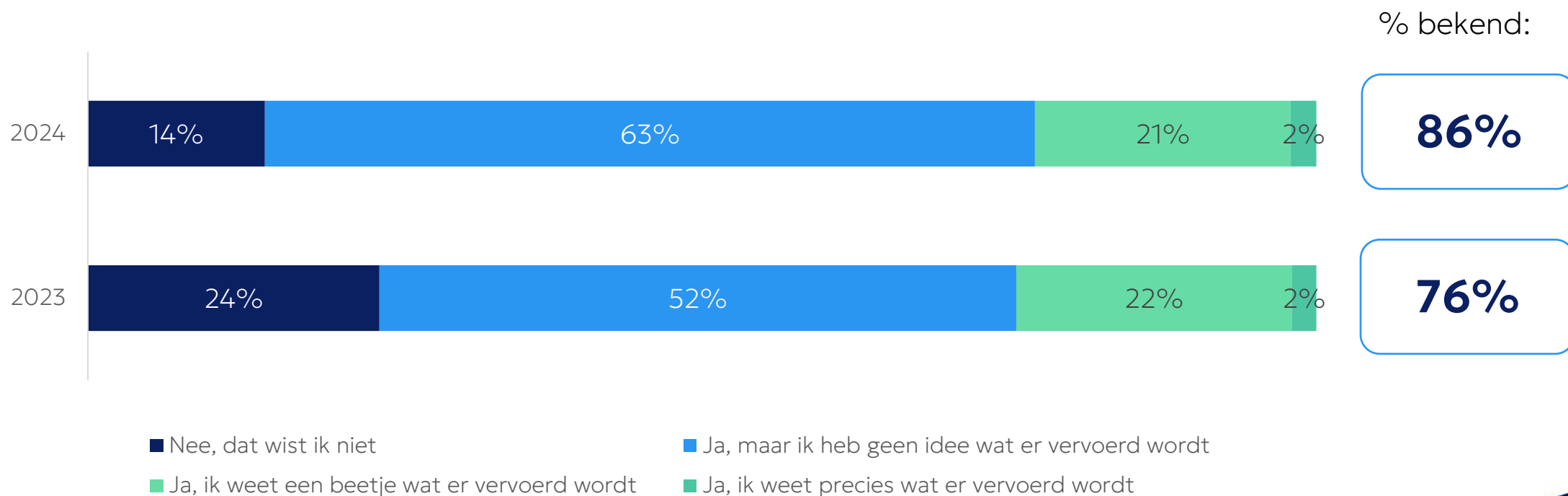

2.1 Ontwikkeling ten opzichte van de 0-meting

1. Omwonenden zijn vaker op de hoogte van het vervoer van gevaarlijke stoffen en de risico's.

Omwonenden weten vaker dat er gevaarlijke stoffen over het spoor vervoerd worden.

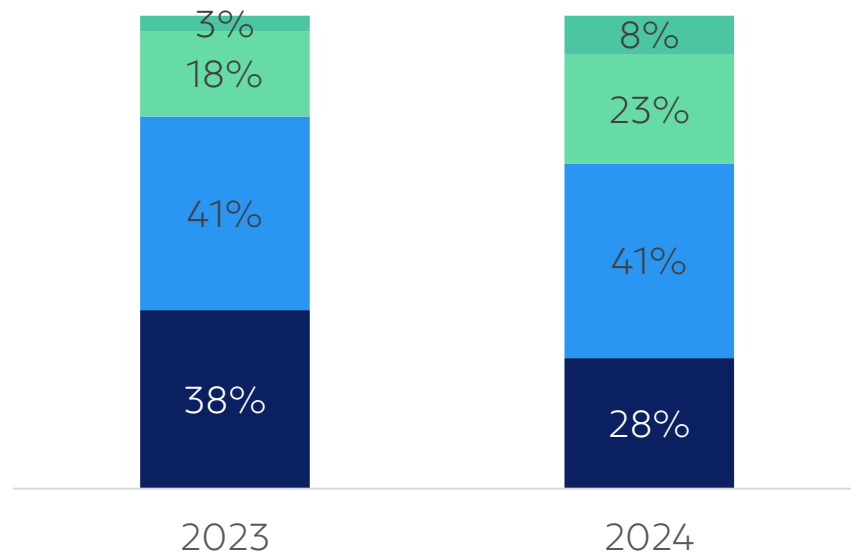
Bent u er bekend mee dat er (ook) gevaarlijke stoffen worden vervoerd over het spoor bij u in de buurt?

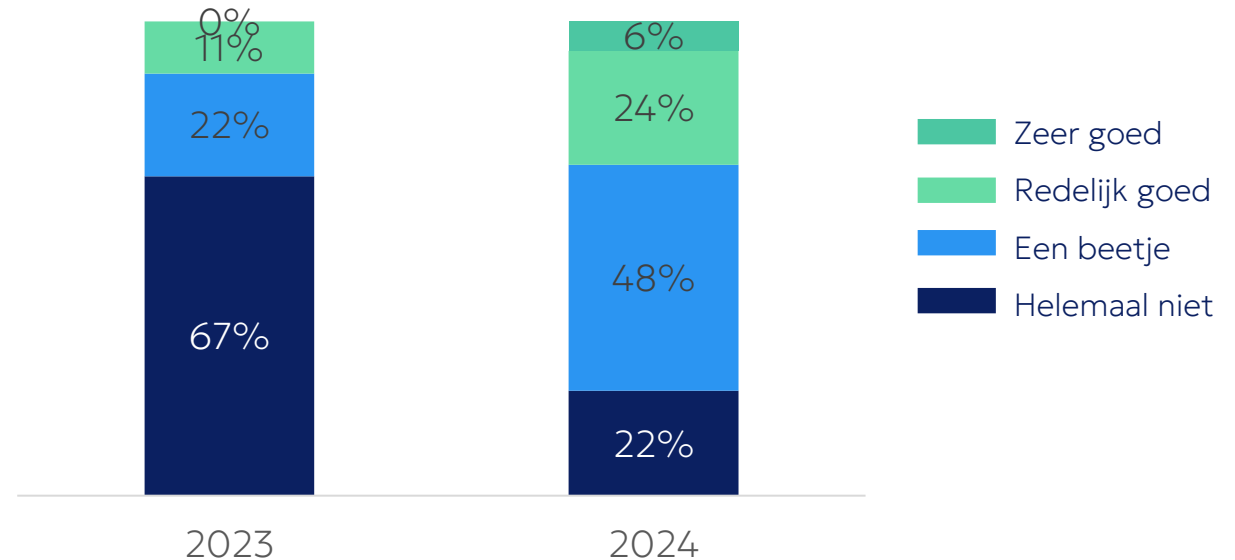
Weergegeven: Frequentieverdeling bekendheid vervoer gevaarlijke stoffen per spoor
Basis: Totale steekproef

Kennis over de risico's en frequentie van vervoer van gevaarlijke stoffen is toegenomen.

De risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen

Hoe vaak er gevaarlijke stoffen vervoerd worden over het spoor bij mij in de buurt

Weergegeven: Bekendheid risico's en frequentie vervoer gevaarlijke stoffen
Basis: Totale steekproef

2. De groep “onwetenden” is kleiner geworden, terwijl de groep “onbezorgden” juist groter is geworden.

Twée op de 10 omwonenden is onwetend en de helft van de omwonenden is onbezorgd.

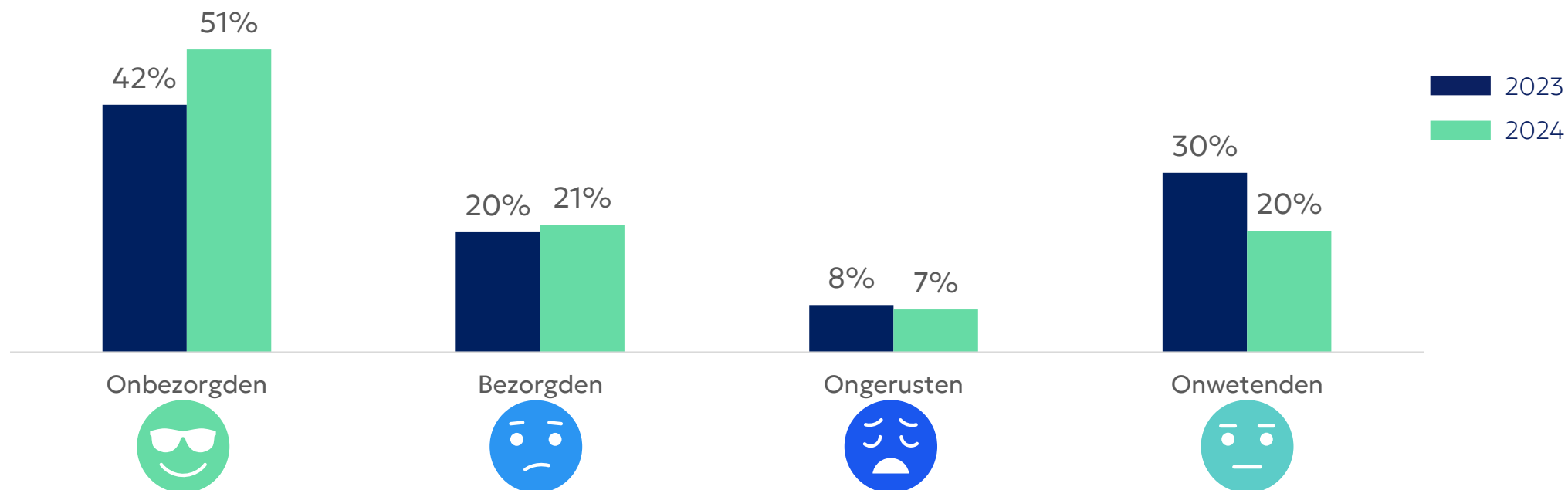
VEILIGHEIDS
TWENTE

Weergegeven: Segmenten omwonenden op basis van mate van zorgen maken en kennis over risico's
Basis: Totale steekproef

Het aandeel 'onbezorgden' is toegenomen, terwijl de 'onwetenden' in omvang zijn afgenomen.

Indeling groepen 2023 - 2024

Weergegeven: Bekendheid risico's en frequentie vervoer gevaarlijke stoffen
Basis: Totale steekproef

2.2 Effecten communicatiemiddelen

3. De brief en website hebben een positief effect op het kennisniveau en het gevoel voorbereid te zijn.

De helft van de omwonenden kan zich herinneren dat ze de brief ontvangen hebben. Voor de website is dit een derde.

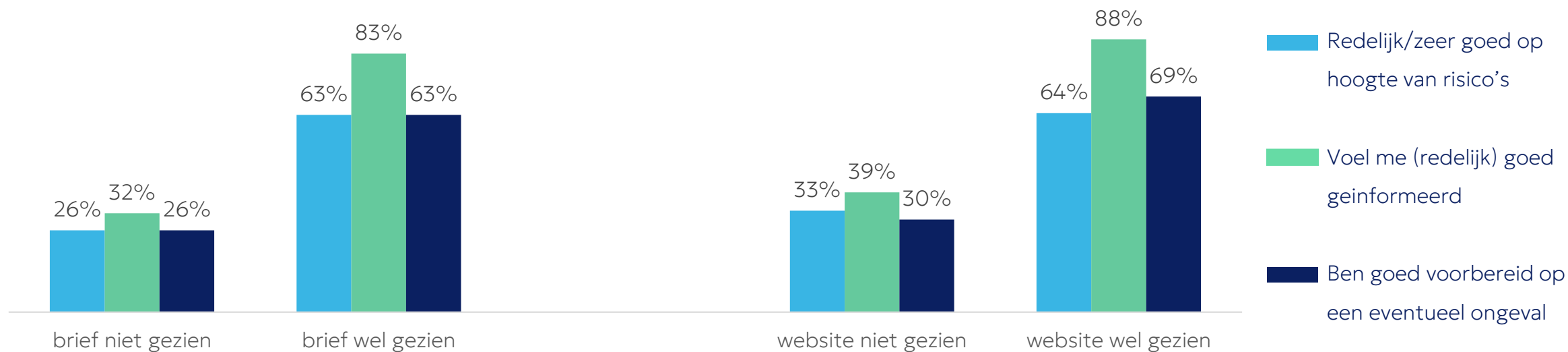
Bereik brief en website

Weergegeven: frequentieverdeling bereik brief en website
Basis: Totale steekproef

Omwonenden die de brief of website gezien hebben hebben meer kennis en voelen zich beter geïnformeerd en voorbereid.

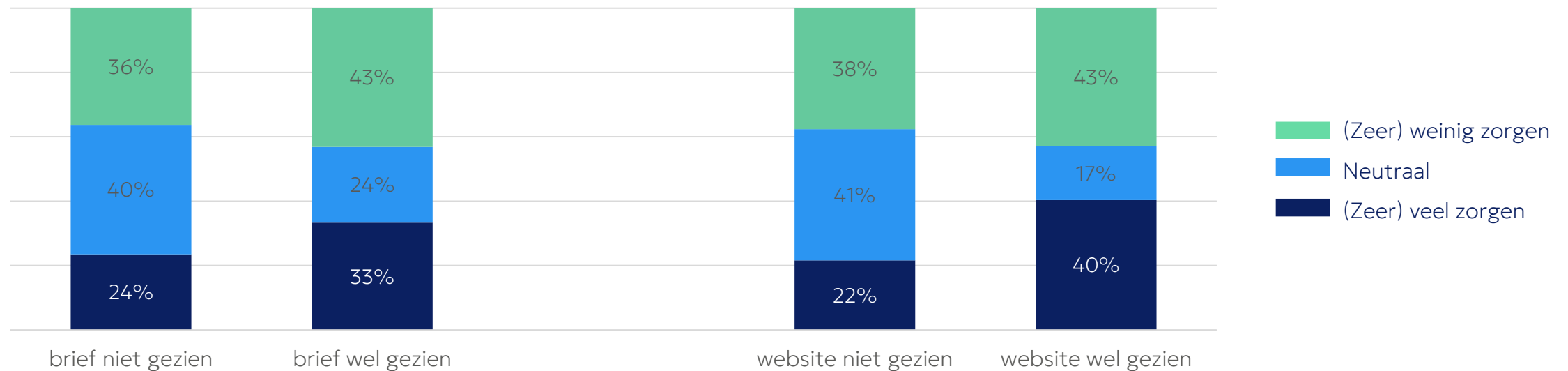
Kennis en geïnformeerdheid naar wel/niet lezen brief en website 'maarwataals.nl'

Weergegeven: indicatoren uitgesplitst naar wel/niet gezien hebben van brief en website
Basis: Totale steekproef

Het lezen van brief of website leidt zowel tot meer als minder zorgen.

In hoeverre maakt u zich er zorgen over dat er goederentreinen met (mogelijk) gevaarlijke stoffen over het spoor bij u in de buurt rijden?

Weergegeven: Mate waarin men zich zorgen maakt, uitgesplitst naar wel/niet gezien hebben van brief en website
Basis: Totale steekproef

Gebruikers brief en website zijn tevreden over de duidelijkheid, bruikbaarheid en het gebruiksgemak.

Waardering brief en website - % (zeer) mee eens

Weergegeven: Stellingen over brief en website - % (zeer) mee eens
Basis: Gebruikers brief en website.

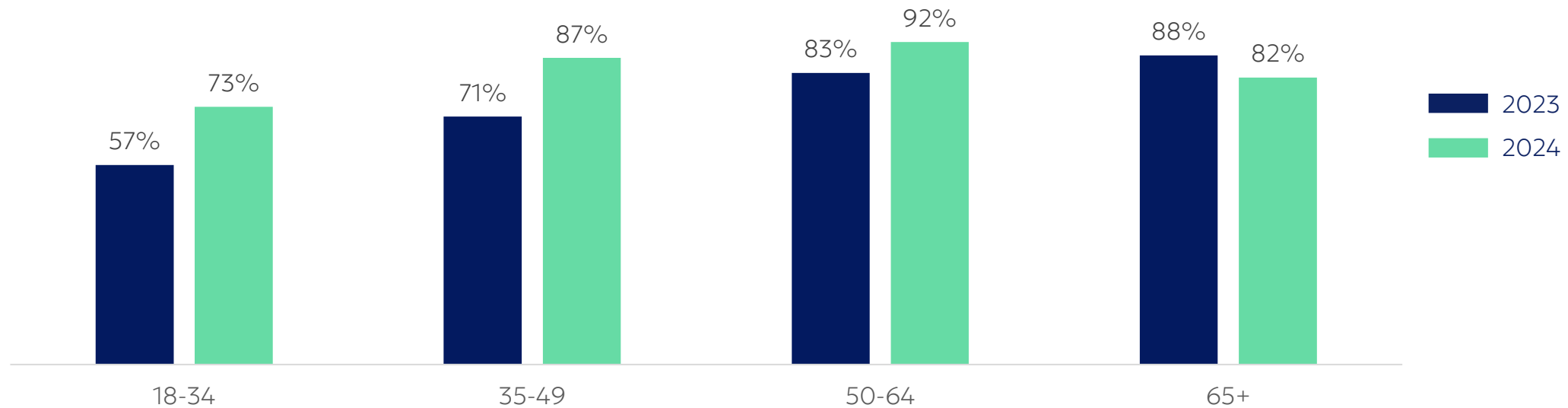

2.3 Verschillen leeftijden en gemeenten

4. Het kennisniveau rond vervoer van gevaarlijke stoffen is met name toegenomen bij de jongere omwonenden.

De jongere omwonenden (tot 65 jaar) zijn vaker op de hoogte dat gevaarlijke stoffen over het spoor vervoerd worden.

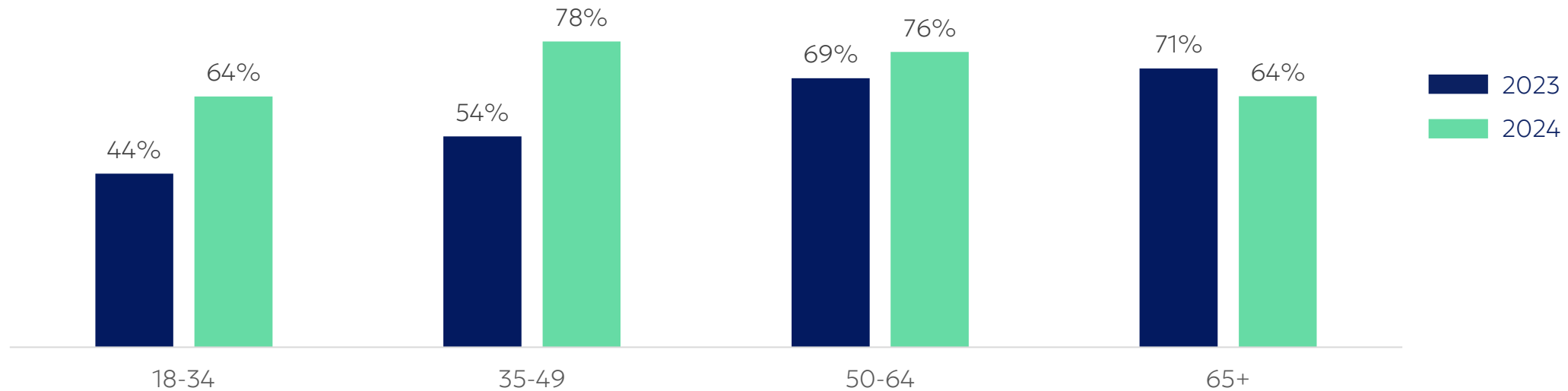
% omwonenden dat op hoogte is dat er gevaarlijke stoffen over het spoor bij hen in de buurt vervoerd worden

Weergegeven: % dat bekend is dat er gevaarlijke stoffen over spoor vervoerd worden – naar leeftijd
Basis: Totale steekproef

Met name de jongere omwonenden zijn vaker op de hoogte van de risico's.

% van de omwonenden dat bekend is met de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen

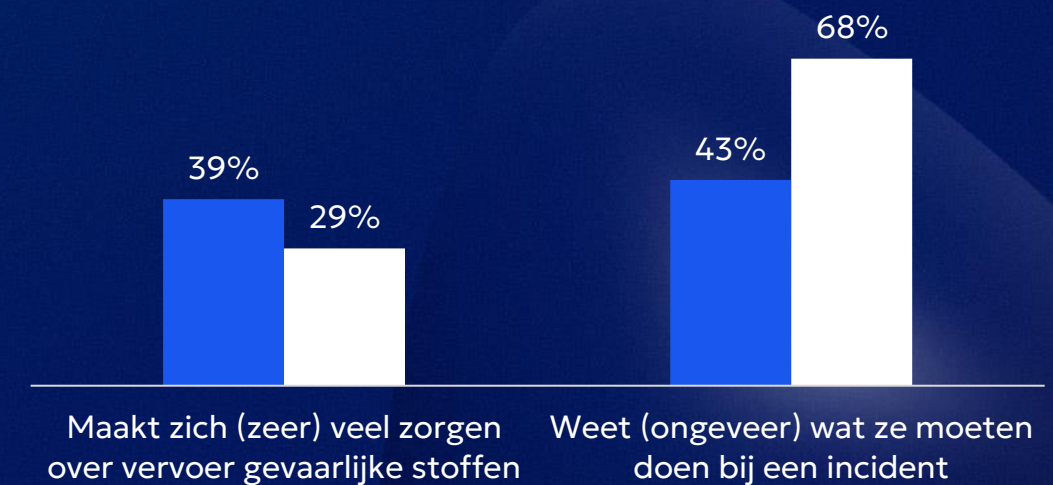
Weergegeven: % dat bekend is met de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen - naar leeftijd
Basis: Totale steekproef

5. In de gemeenten Almelo en Hengelo maken de omwonenden zich meer zorgen over het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Gemeente Almelo

% (enigszins) bekend/op de hoogte van ...
over het spoor bij mij in de buurt

Gemeente Hengelo

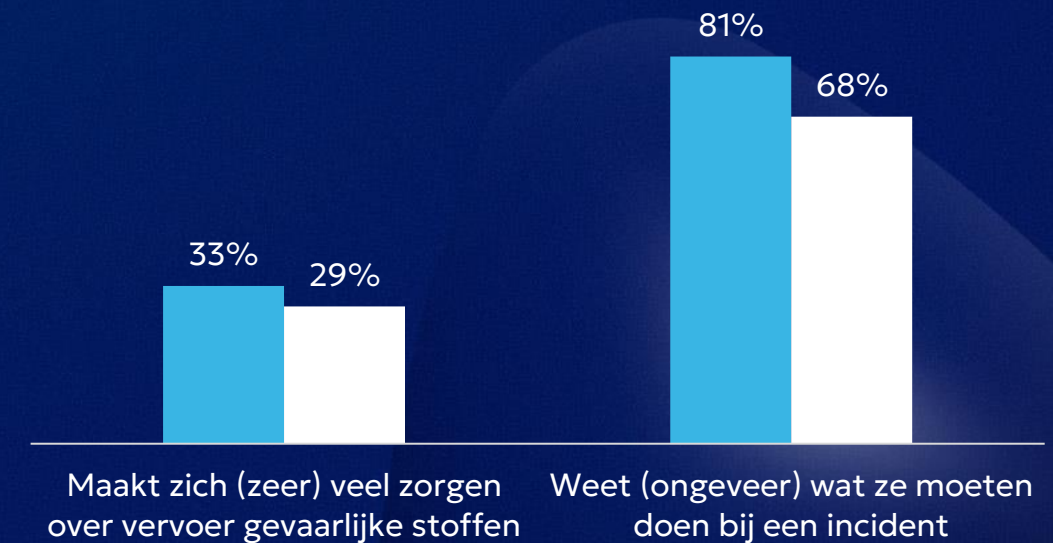

% (enigszins) bekend/op de hoogte van ...
over het spoor bij mij in de buurt

Hengelo

Totaal

Gemeente Wierden

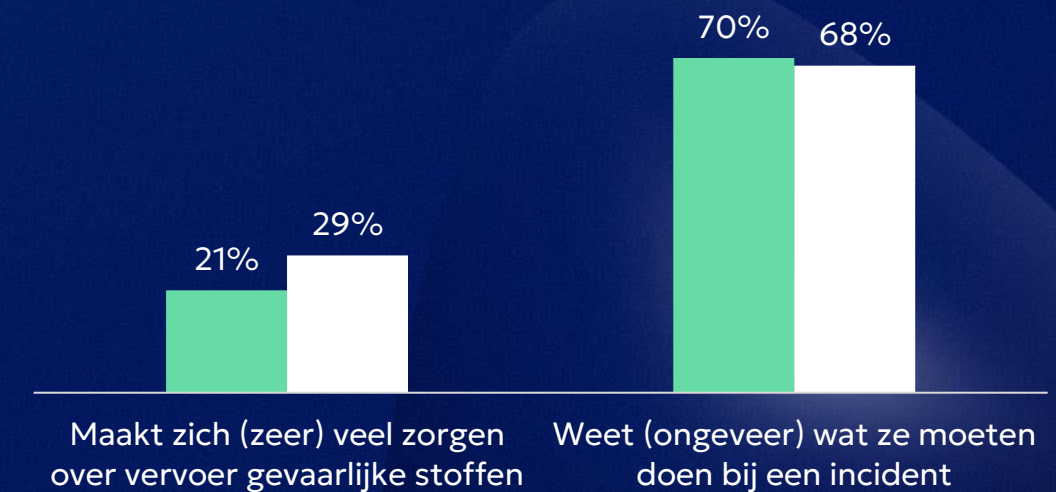

% (enigszins) bekend/op de hoogte van ...
over het spoor bij mij in de buurt

Wierden

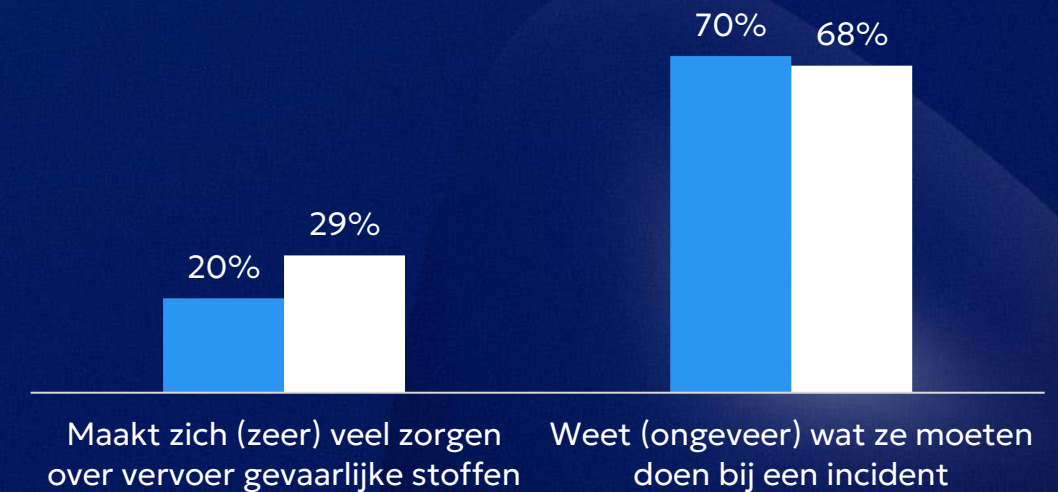
Totaal

Gemeente Borne

% (enigszins) bekend/op de hoogte van ...
over het spoor bij mij in de buurt

Gemeente Oldenzaal

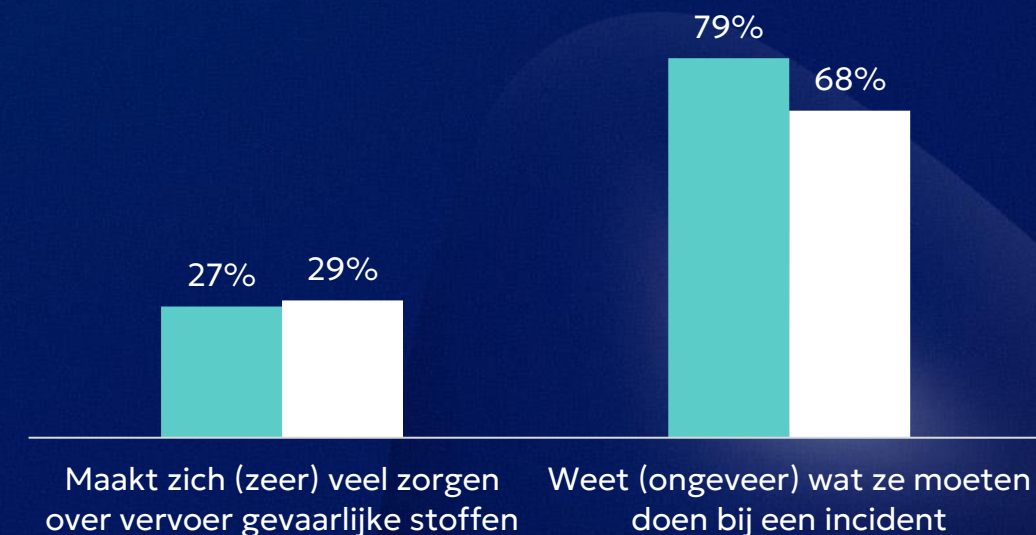
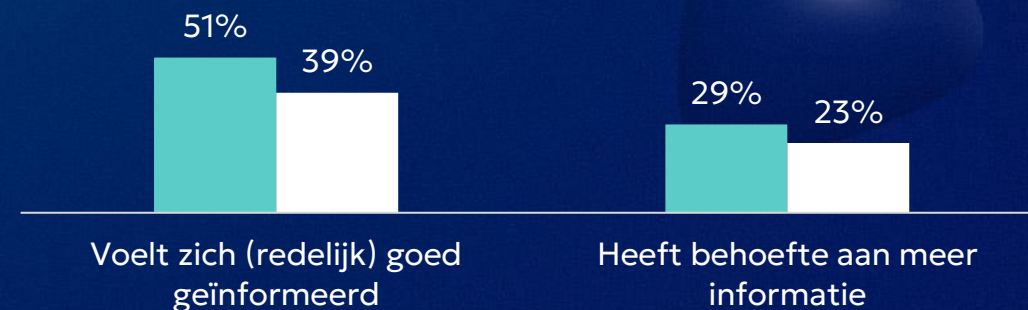

% (enigszins) bekend/op de hoogte van ...
over het spoor bij mij in de buurt

Oldenzaal

Totaal

Gemeente Rijssen-Holten

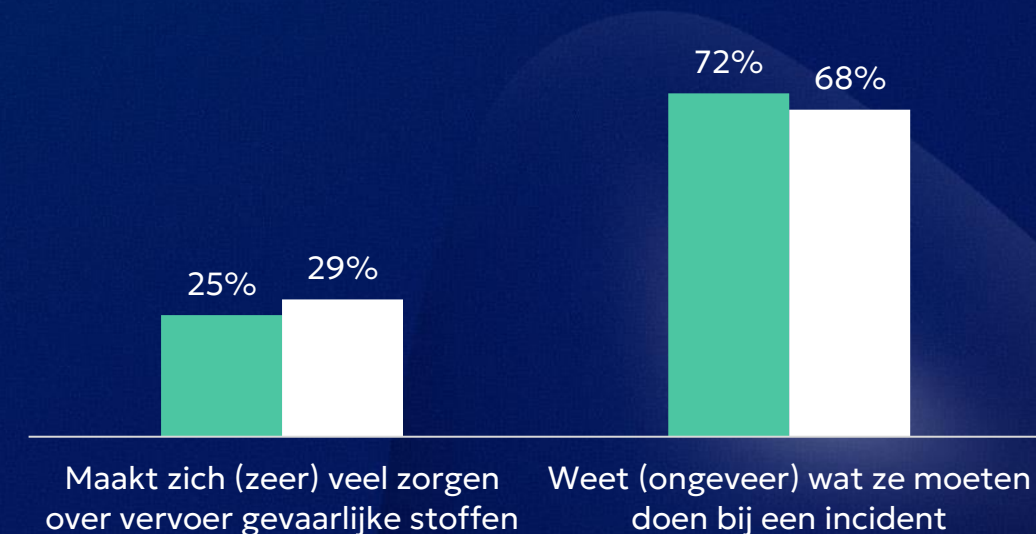
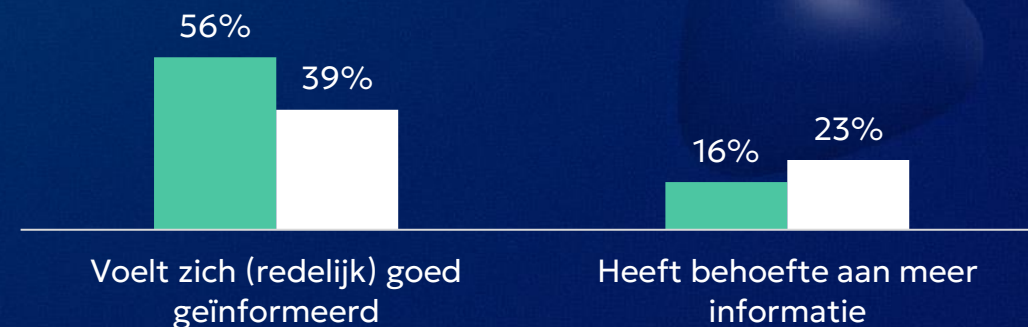

% (enigszins) bekend/op de hoogte van ...
over het spoor bij mij in de buurt

Rijssen-Holten

Totaal

Vertrekpunt

De hoofdlijnen van het onderzoek

1.

Omwonenden zijn vaker op de hoogte van het vervoer van gevaarlijke stoffen en de risico's.

2.

De groep “onwetenden” is kleiner geworden, terwijl de groep “onbezorgden” juist groter is geworden.

3.

De brief en website hebben een positief effect op het kennisniveau en het gevoel voorbereid te zijn.

4.

Het kennisniveau rond vervoer van gevaarlijke stoffen is met name hoger bij de jongere omwonenden.

5.

In de gemeenten Almelo en Hengelo maken de omwonenden zich zeer meer zorgen over het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Bijlagen

Onderzoeksopzet, aanpak & respons

Onderzoeksopzet

- ✓ Kwantitatief onderzoek onder omwonenden (binnen 200 meter van het spoor)
- ✓ Afname op locatie via een schriftelijke vragenlijst op iPad of online via een uitnodigingbrief.
- ✓ De data zijn verzameld in mei/juni 2024.

Aanpak veldwerk

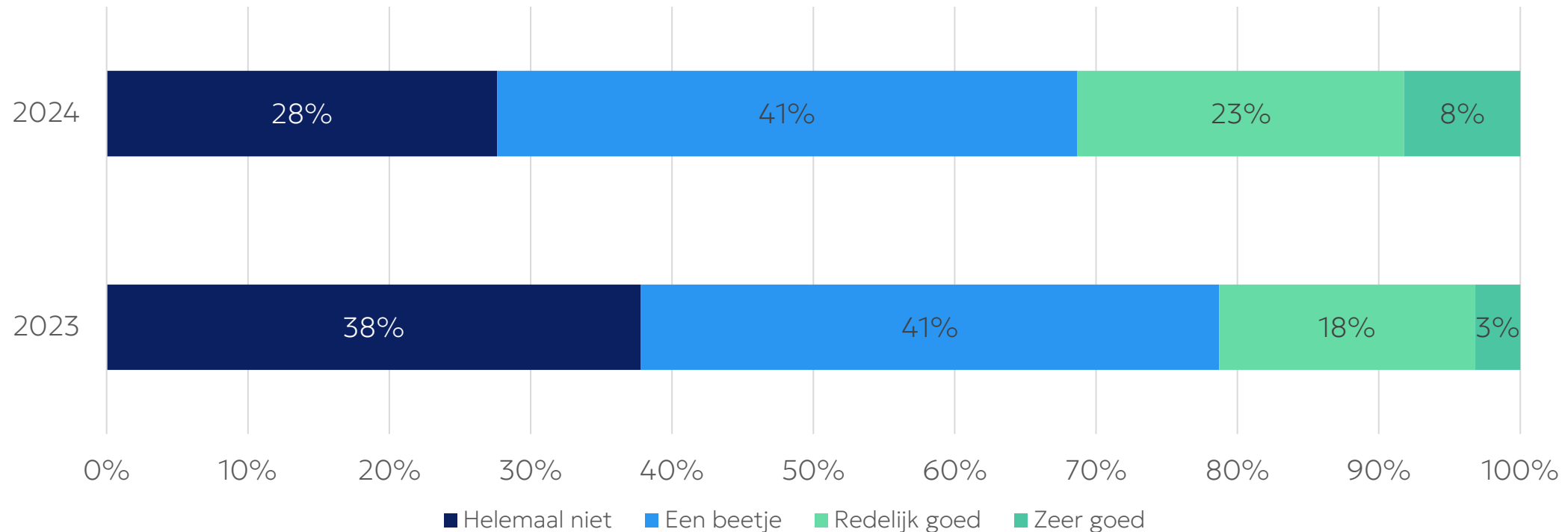
- ✓ Veldwerkers zijn op verschillende dagen en dagdelen in de 6 gemeenten langs de deuren gegaan bij omwonenden om te vragen of zij wilden meedoen aan het onderzoek.
- ✓ Men kon de vragenlijst terplekke invullen op de iPad.
- ✓ Indien omwonenden niet in de gelegenheid waren om de vragenlijst direct in te vullen, is een uitnodigingsbrief achtergelaten met unieke inlogcodes om de vragenlijst later online in te vullen.
- ✓ Per gemeente is door de Veiligheidsregio Twente een lijst met adressen aangeleverd die vallen in het onderzoeksgebied.
- ✓ Op straatniveau is vooraf de beoogde respons bepaald om binnen de gemeenten een optimale spreiding tussen de buurten/wijken te realiseren.

Respons en representativiteit

- ✓ In totaal zijn **485** respondenten ondervraagd, waarvan 478 via de tablet en 7 via de brief.
- ✓ Ten aanzien van de representativiteit beschouwen we responsaantallen, spreiding en kwaliteit van de data.
 - ✓ Responsaantallen zijn in totaal ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Op gemeenteniveau zijn de resultaten (vanwege de kleinere n) meer indicatief en richtinggevend.
 - ✓ De spreiding is goed naar gemeente, leeftijdsgroep en geslacht.
 - ✓ Kwaliteit van de data: is goed te noemen, o.a. te zien aan lengte van open antwoorden; percentage 'weet niet'.
- ✓ In de bijlagen is een uitgebreid overzicht te vinden van de gewogen steekproefkenmerken.

Inwoners zijn beter op de hoogte van de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen

Weergegeven: Frequentieverdeling bekendheid risico vervoer gevaarlijke stoffen per spoor
Basis: Totale steekproef

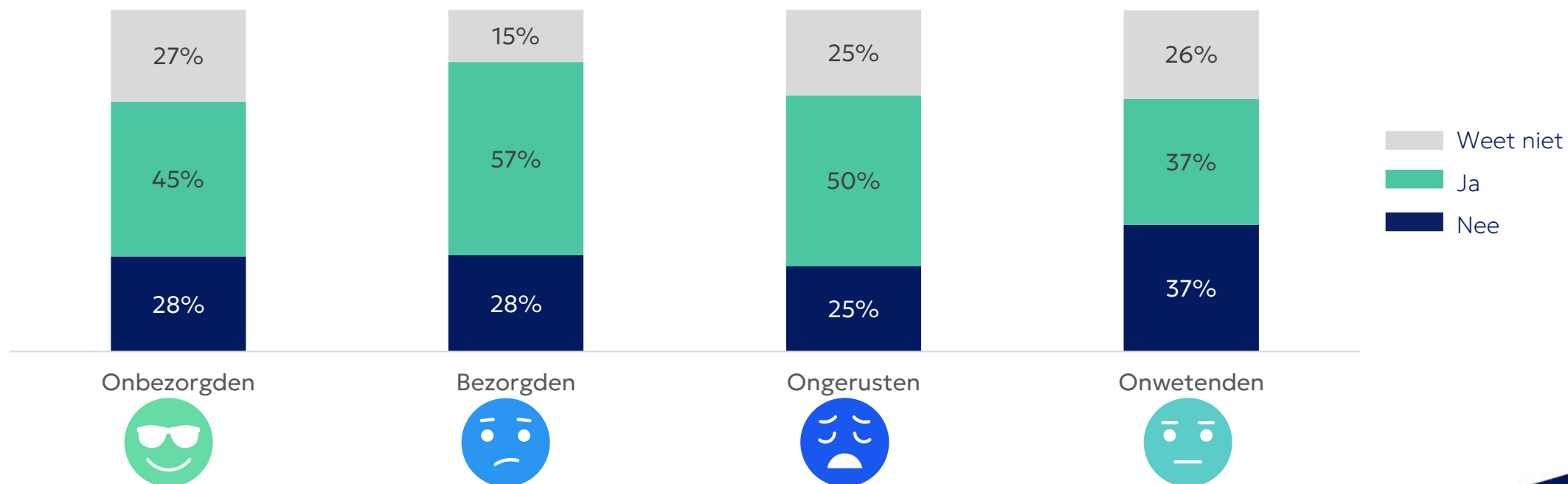
“Ongerusten” zijn vaak iets ouder, gepensioneerd en hoger opgeleid.

	Onbezorgden	Bezorgden	Onwetenden	Ongerusten
	Gemiddelde leeftijd: 51 jaar	Gemiddelde leeftijd: 54 jaar	Gemiddelde leeftijd: 50 jaar	Gemiddelde leeftijd: 60 jaar
	Hoger opgeleid: 41%	Hoger opgeleid: 45 %	Hoger opgeleid: 54%	Hoger opgeleid: 54%
	Werkzaam: 53% Gepensioneerd: 16%	Werkzaam: 51% Gepensioneerd: 25%	Werkzaam: 46% Gepensioneerd: 18%	Werkzaam: 31% Gepensioneerd: 43%
	Relatief minder vaak woonachtig in Almelo	Relatief iets vaker woonachtig in Hengelo en Almelo	Relatief iets minder vaak woonachtig in Hengelo	Relatief vaker woonachtig in Almelo

Basis: Totale steekproef

Meer dan de helft van de bezorgden kan zich herinneren de brief te hebben ontvangen.

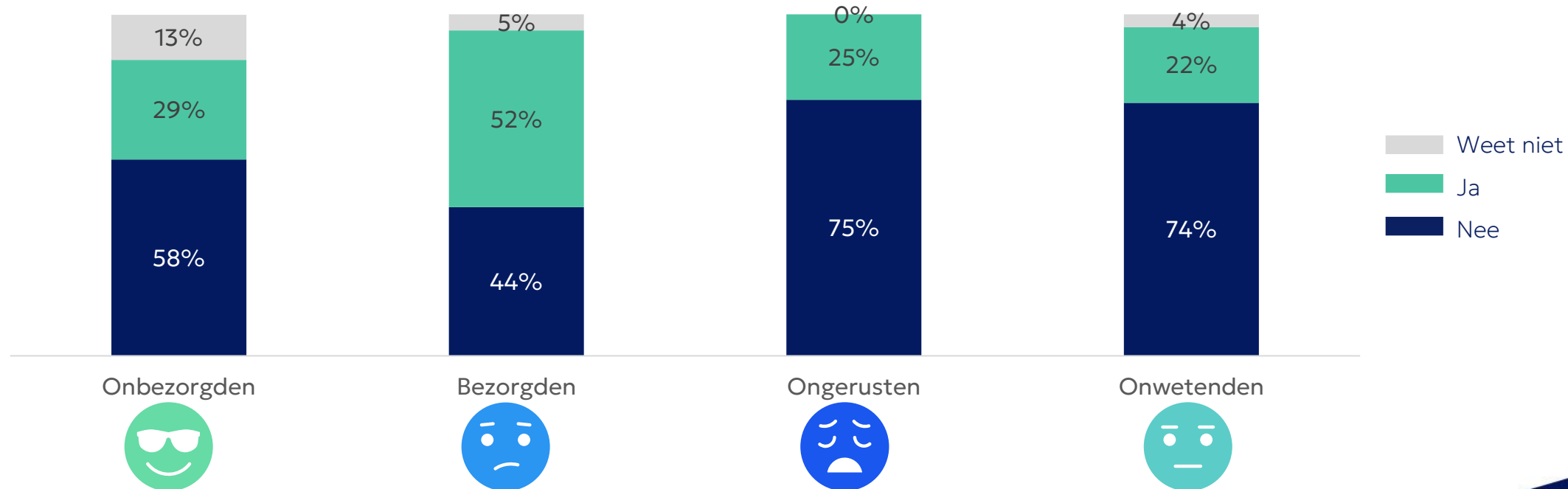
Bereik brief

Weergegeven: frequentieverdeling bereik brief – naar groep
Basis: Totale steekproef

De helft van de bezorgde omwonenden heeft de website bezocht.

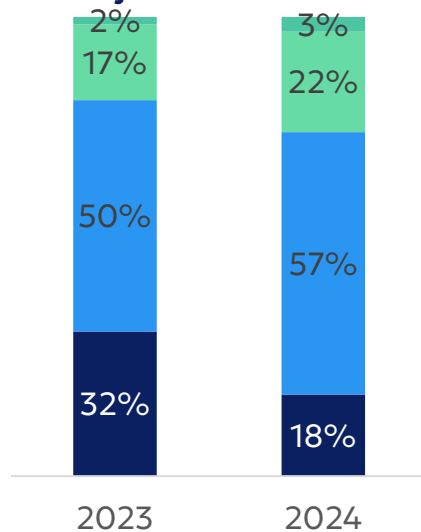
Bereik website

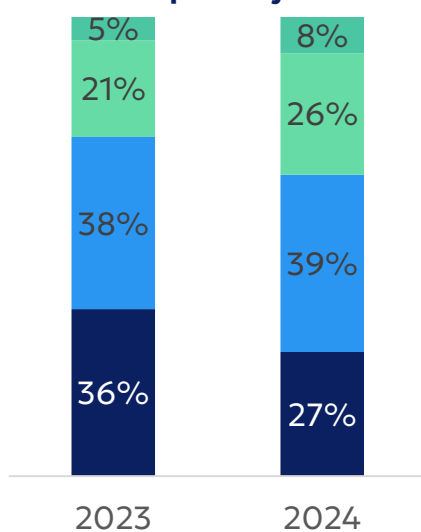
Weergegeven: frequentieverdeling bereik website – naar groep
Basis: Totale steekproef

Ontwikkeling stellingen bekend zijn met goederenvervoer

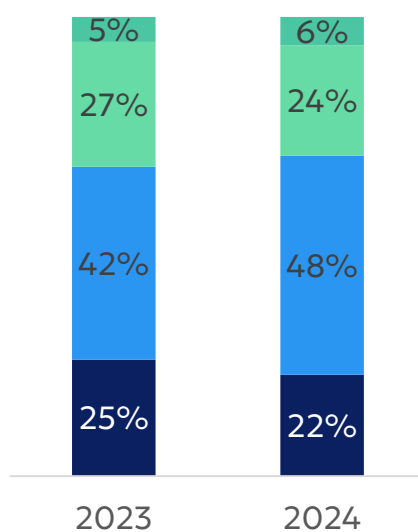
Bent u op de hoogte
wat voor soort
goederen vervoerd
worden over het spoor
bij u in de buurt?

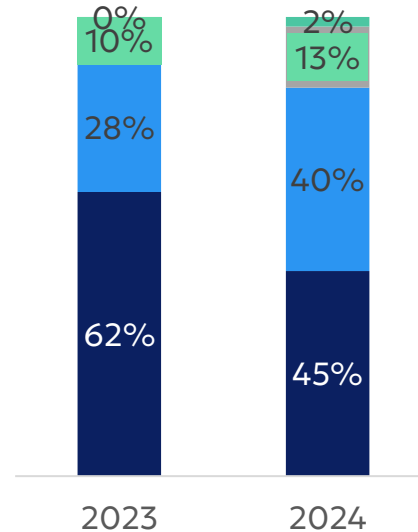
De momenten/
tijdstippen op de dag
waarop de
goederentreinen over
het spoor rijden

Hoe vaak de
goederentreinen over
het spoor in mijn buurt
rijden

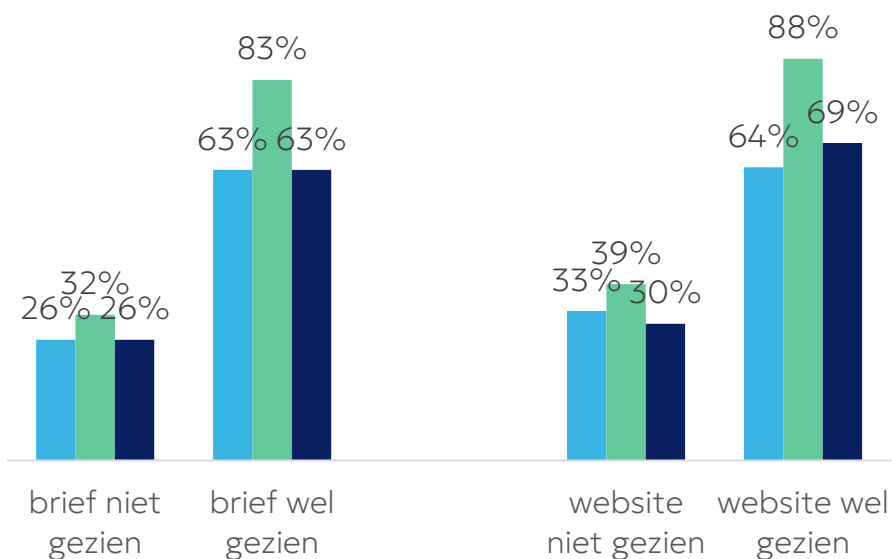
De bestemming van de
goederentreinen die
over het spoor in mijn
buurt rijden

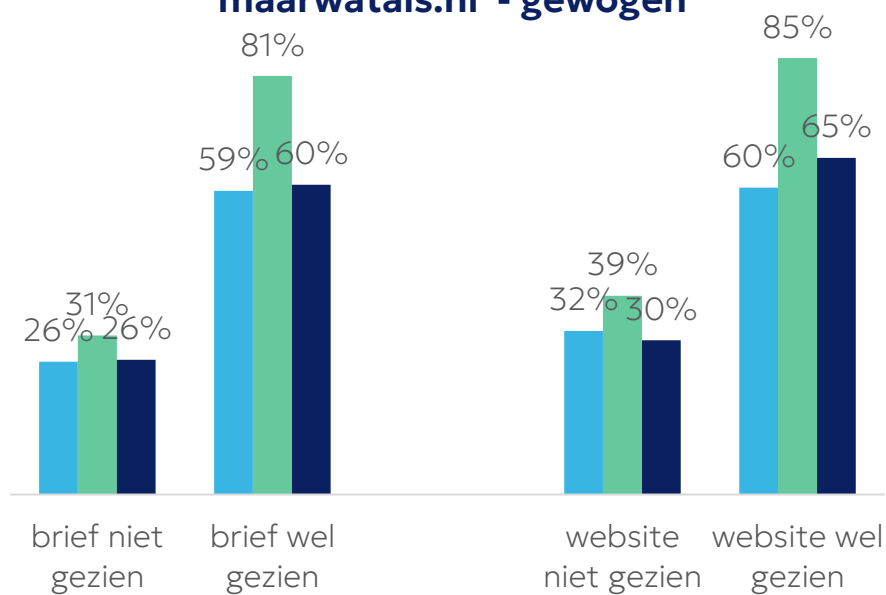
- Zeer goed
- Redelijk goed
- Een beetje
- Helemaal niet

Omwonenden die de brief of website gezien hebben hebben meer kennis en voelen zich beter geïnformeerd en voorbereid.

Kennis en geïnformeerdheid naar wel/niet lezen brief en website 'maarwataals.nl' - ongewogen

Kennis en geïnformeerdheid naar wel/niet lezen brief en website 'maarwataals.nl' - gewogen

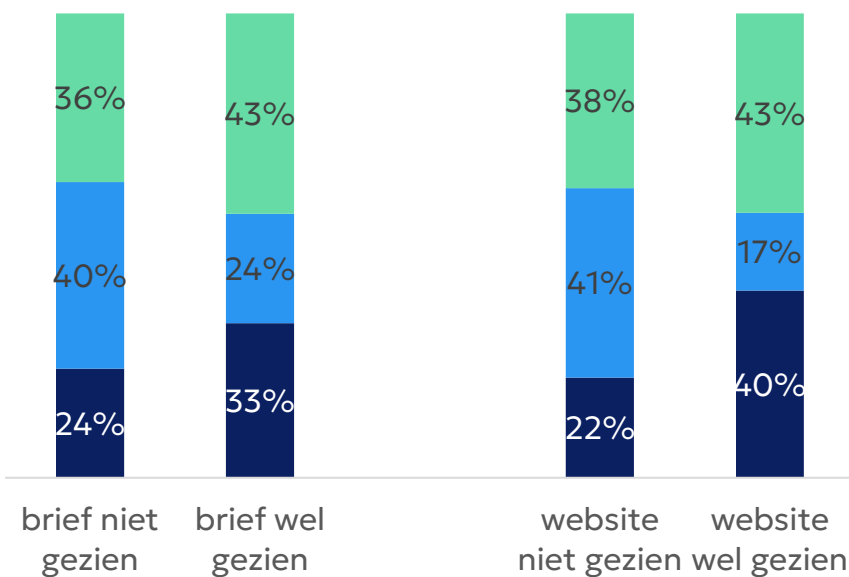

- Redelijk/zeer goed op hoogte van risico's
- Voel me (redelijk) goed geïnformeerd
- Ben goed voorbereid op een eventueel ongeval

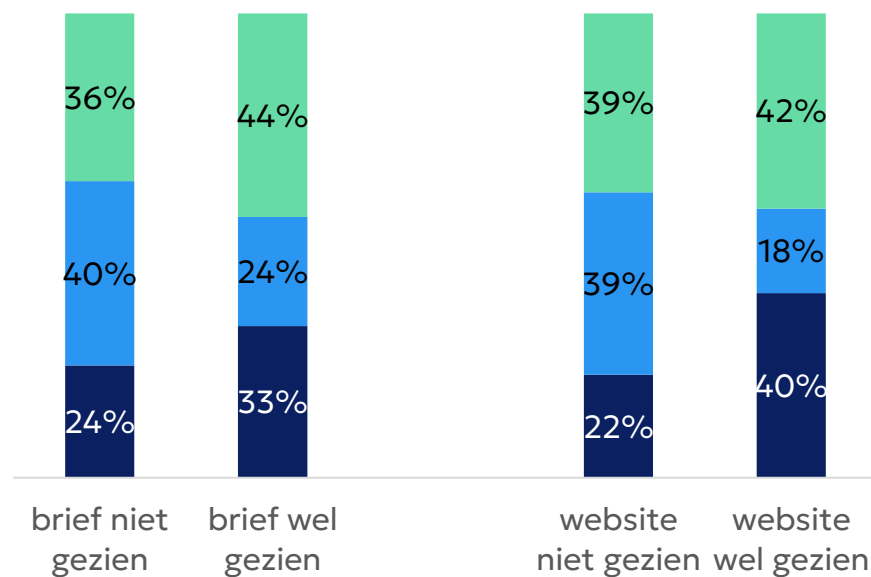
Weergegeven: indicatoren uitgesplitst naar wel/niet gezien hebben van brief en website – op basis van ongewogen en gewogen data **Basis:** Totale steekproef

Het lezen van brief of website leidt zowel tot meer als minder zorgen.

Zorgen maken over vervoer gevaarlijke stoffen per spoor - ongewogen

Zorgen maken over vervoer gevaarlijke stoffen per spoor - ongewogen

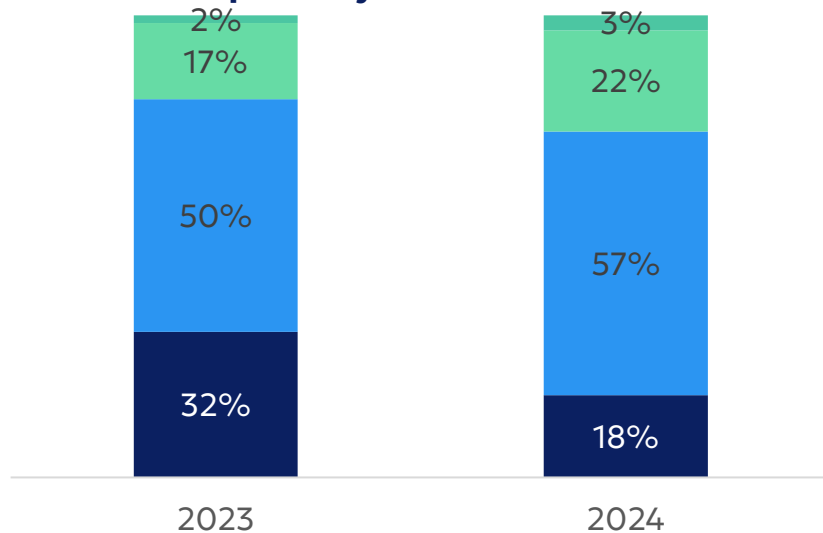

(Ze)er weinig zorgen
Neutraal
(Ze)er veel zorgen

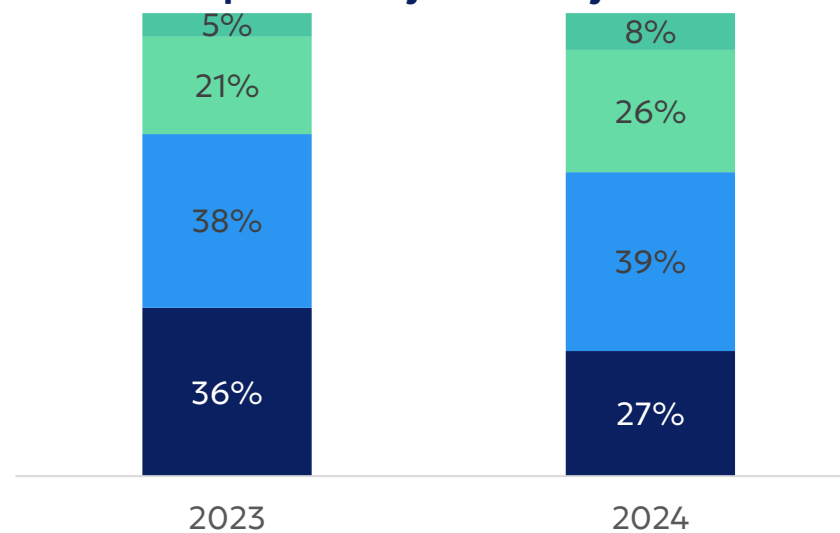
Weergegeven: Mate waarin men zich zorgen maakt, uitgesplitst naar wel/niet gezien hebben van brief en website
Basis: Totale steekproef

1 op de 4 omwonenden is (redelijk) goed op de hoogte van het goederenvervoer; 1 op de 5 helemaal niet.

Bent u op de hoogte wat voor soort goederen vervoerd worden over het spoor bij u in de buurt?

De momenten/ tijdstippen op de dag waarop de goederentreinen over het spoor in mijn buurt rijden

Weergegeven: Stellingen over kennisniveau vervoer gevaarlijke stoffen per spoor
Basis: Totale steekproef

Newcom Research & Consultancy is een onafhankelijk bureau dat organisaties met full-service marktonderzoek inzicht geeft in hoe zij optimaal kunnen aansluiten bij de wensen van de doelgroep. Denk aan het testen van concepten, onderzoek naar de behoeften en tevredenheid van klanten en imago onderzoek.

Newcom is aangesloten bij de MarktOnderzoekAssociatie (MOA), bestempeld als een Fair Data Company en bovendien is Newcom, NEN-ISO 9001 en ISO27001 gecertificeerd.

De certificering van ISO272001 is geregistreerd onder nummer 1281702 en met de scope 'Het leveren, ontwikkelen en de support van de SAAS-oplossingen onderzoekstool.nl en explora-zorg.nl en het uitvoeren van klant- en marktonderzoek.

Meer informatie?

Neem contact
met ons op.

 088 – 7704 600

 www.newcom.nl

 service@newcom.nl

Vestiging
Amsterdam
Herengracht 564
1017 CH Amsterdam

Vestiging
Enschede
Hengelosestraat 221
7521 AC Enschede